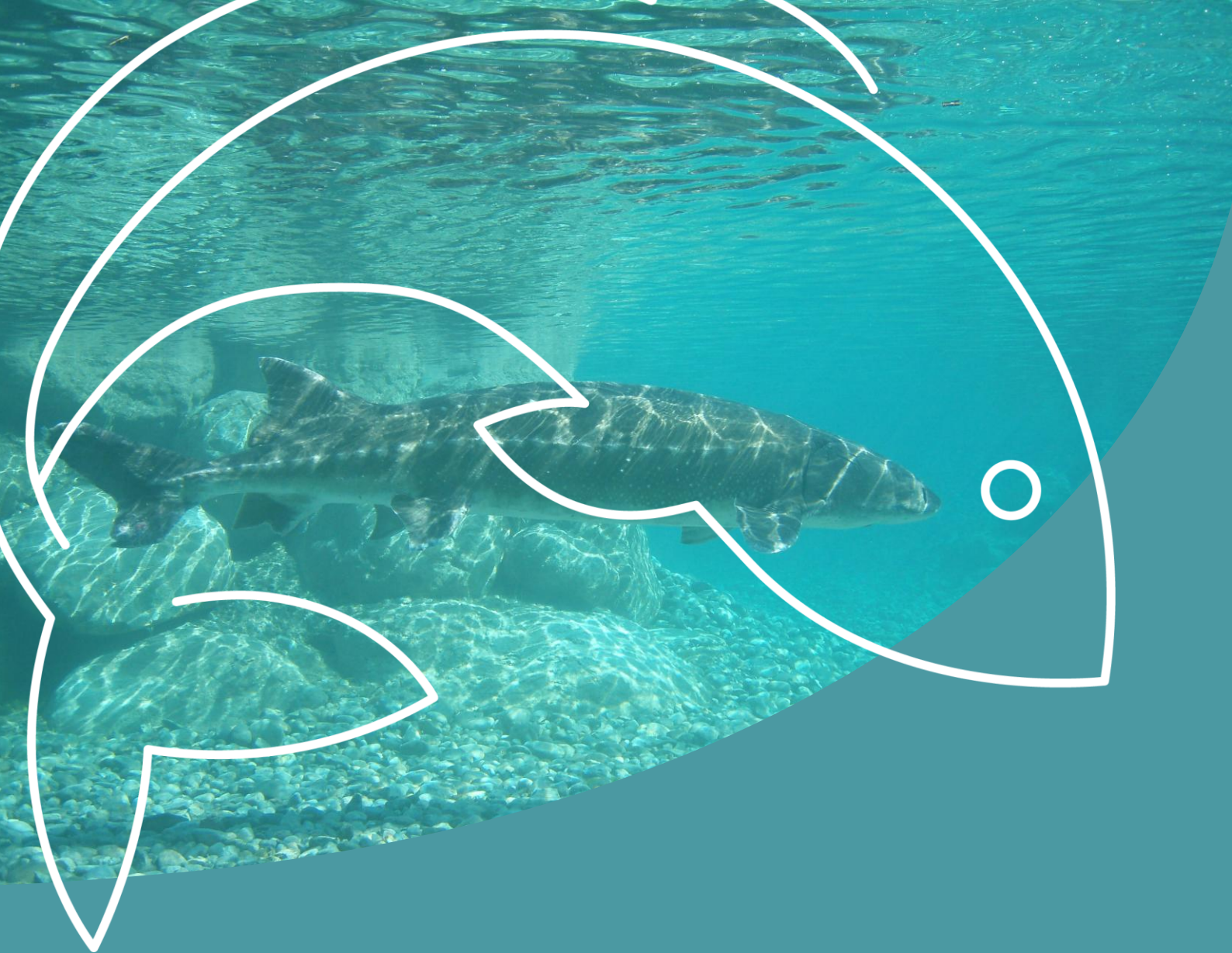

Zalecenie AAC w sprawie jesiotra pochodzącego z akwakultury

AAC 2025-12

Październik 2025 r

Komitet Doradczy ds. Akwakultury (AAC) wyraża wdzięczność za wsparcie finansowe
otrzymane od UE

Zalecenie w sprawie jesiotra pochodzącego z akwakultury i CITES

Indeks

Indeks	2
I. Kontekst.....	3
II. Uzasadnienie	3
III. Zalecenia.....	4
IV. Opinia mniejszości.....	4

I. Kontekst

Hodowcy ryb z UE są jednymi z głównych graczy w globalnym przemyśle hodowli jesiotra z racji zaangażowania 14 krajów w hodowlę 10 różnych gatunków tej ryby. Mają oni znaczący, około 40-procentowy udział w światowej produkcji kawioru. Jesiotr, a co za tym idzie kawior produkowany w Europie, pochodzi w 100% z akwakultury.

UE wdrożyła rygorystyczne przepisy wymagające identyfikowalności jesiotrów od jaja do jaja. Mają one na celu zapewnienie jakości i zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju, a także precyzyjne określenie wszystkich etapów procesu produkcyjnego.

Według badania przeprowadzonego przez Europejskie Obserwatorium Rynku dla Rybołówstwa i Akwakultury (EUMOFA)¹, cytowanego również przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), hodowla jesiotra, w szczególności akwakultura, jest uważana za niezbędną dla zachowania zagrożonych gatunków jesiotra i utrzymania ich różnorodności genetycznej.

Handel kawiozem podlega przepisom Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES). Konwencja CITES ma na celu zapewnienie, aby międzynarodowy handel okazami lub produktami dzikich zwierząt i roślin nie zagrażał ich przetrwaniu. Procedury CITES nakładają kontrole na międzynarodowy handel wybranymi gatunkami. Wszelki przywóz, wywóz, powrotny wywóz i pozyskanie ze środowiska naturalnego gatunków objętych CITES wymaga zezwolenia w ramach systemu licencjonowania.

Wszystkie gatunki jesiotra (z wyjątkiem *Acipenser sturio* i *Acipenser brevirostrum*) znajdują się obecnie w Załączniku II do CITES, który stwierdza „gatunki niekoniecznie zagrożone wyginięciem, ale handel nimi należy kontrolować, aby uniknąć wykorzystania niezgodnego z ich przetrwaniem”.

W 2021 r. Komitet Doradczy ds. Akwakultury (AAC) opublikował poprzednie zalecenie dla Komisji Europejskiej w sprawie CITES² dotyczące handlu kawiozem i negatywnego wpływu istniejących obciążeń administracyjnych związanych z handlem poza UE.

II. Uzasadnienie

- Przepisy wykonawcze CITES pozostają istotnym instrumentem ochrony zagrożonych populacji dzikiej fauny i flory.
- Przepisy wykonawcze CITES muszą ewoluować w kierunku zharmonizowanych metod egzekwowania i kontroli (na poziomie międzynarodowym, ale czasami nawet na poziomie krajowym).
- Przepisy wykonawcze CITES należy dostosować do znaczących zmian, które

¹ Mięso jesiotra i inne produkty uboczne kawioru: Produkcja, handel i konsumpcja w UE i poza nią (EUMOFA, luty 2023 r.) <https://eumofa.eu/documents/20124/35725/Sturgeon+meat.pdf/5e78102f-670e-bae9-521a-a2d764e59aa3?t=1675868036405>

² Zalecenie AAC w sprawie CITES, sierpień 2021 r. https://aac-europe.org/wp-content/uploads/2021/08/AAC_Recommendation_-_CITES_2021_11_.pdf

nastąpiły od czasu wprowadzenia Konwencji w 1997 r.³, w szczególności do faktu, że prawie 100 procent jesiotra i kawioru pochodzącego z UE, które są obecnie dostępne na rynku, to produkty akwakultury.

III. Zalecenia

Zalecenia AAC:

Do Komisji Europejskiej

1. Komisja Europejska została wezwana do uproszczenia procedur w celu ułatwienia handlu między różnymi zaangażowanymi krajami przy jednoczesnej minimalizacji ryzyka nielegalnego handlu. Na poziomie operacyjnym może to oznaczać przyznanie corocznej odnawialnej licencji podmiotom wymienionym w CITES na podstawie aktualnych zezwoleń. Umożliwiłoby to handel między producentami a przetwórcami/podmiotami zajmującymi się przepakowywaniem dzięki prostym deklaracjom, skracając w ten sposób czas dostawy.
2. Niezbędne jest dostosowanie przepisów CITES w celu uwzględnienia ewolucji sektora akwakultury i ram handlu międzynarodowego, a także środków wprowadzonych w celu ochrony dzikich gatunków i kontroli produktów z jesiotra. Uznając, że nie wszystkie kraje trzecie mogą być na tym samym poziomie monitorowania legislacyjnego co państwa członkowskie UE, Komisja powinna niezwłocznie zainicjować i zaangażować się w dyskusję (co z pewnością wymaga czasu) z organami CITES w celu zaktualizowania podejścia do jesiotrów hodowlanych.

Do państw członkowskich UE

1. Wzywa się państwa członkowskie do uproszczenia procedur w celu ułatwienia handlu między różnymi zaangażowanymi krajami przy jednoczesnej minimalizacji ryzyka nielegalnego handlu. Na poziomie operacyjnym może to oznaczać przyznanie corocznej odnawialnej licencji podmiotom wymienionym w CITES na podstawie aktualnych zezwoleń, co umożliwi handel między producentami a przetwórcami/podmiotami zajmującymi się przepakowywaniem dzięki prostym deklaracjom, skracając w ten sposób czas dostawy.

IV. Opinia mniejszości

Przedstawiciel innych grup interesu skupionych na dobrostanie zwierząt wyraził obawy, że ułatwienie handlu produktami z jesiotra powinno być powiązane z poprawą dobrostanu i warunków życia jesiotrów hodowlanych. Chociaż istnieją ważne powody, aby wspierać taki handel, decyzje powinny również uwzględniać konsekwencje dla dobrostanu zwierząt.

³ [Rozporządzenie Rady \(WE\) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi](#)

Komitet Doradczy ds. Akwakultury (AAC)

Rue Montoyer 31, 1000 Bruksela, Belgia

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/aquaculture-advisory-council/>

www.aac-europe.org